

ÎN C H E I E R E

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alcaz Dumitru, reprezentat de avocatul Fetcu Andrian,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alcaz Dumitru împotriva Valentinei Pascal cu privire declararea nulă a certificatului de moștenitor legal,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Alcaz Dumitru și menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 30 iunie 2015 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 30 aprilie 2014, Alcaz Dumitru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Pascal cu privire declararea nulă a certificatului de moștenitor legal.

În motivarea acțiunii a invocat că este fiul Mariei Alcaz care prin testamentul întocmit la data de 03 aprilie 1996, la notarul L. Nagherneac i-a testat toată averea ce i v-a aparține în ziua decesului, indiferent unde s-ar afla și din ce ar fi alcătuită.

Astfel, susține că s-a împrumutat cu apartamentul 28, amplasat pe str. Bogdan Petriceicu Hajdeu 15, or. Ungheni, care i-a aparținut mamei sale - Alcaz Maria, și practic și-a confirmat acceptarea succesiunii deschise după decesul mamei sale.

Menționează că până la deces Alcaz Maria a deținut în proprietate și trei terenuri în extravilanul comunei Valea-Mare, județul Ungheni cu suprafața de 1,0591 ha, 0,4901 ha și 0,3 ha înregistrat la organul cadastral la 30 septembrie 1999 în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 9274202006 din 26 februarie 1998 (6261/99), nr. 9274116058 din 26 februarie 1998 (6260/99) și respectiv nr. 9274110020 din 17 mai 2004 pe care le-a transmis în folosință surorii dânsului Pascal Valentina .

Susține că, pentru terenurile agricole menționate Alcaz Maria nu a reușit să perfecteze actele de proprietate, iar Pascal Valentina fără a-l înștiința la 20 noiembrie 2008 și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenurilor respective în baza certificatului de moștenitor legal nr. 8033 din 20 noiembrie 2008 (9201/08/16423,

9201/08/16422 și respectiv 9201/08/16424) deși dânsul în calitate de moștenitor testamentar se afla în posesia acestora.

Afirmă că anterior niciodată nu a renunțat la moștenirea terenurilor agricole sus menționate și consideră că certificatul de moștenitor eliberat Valentinei Pascal este ilegal și urmează a fi anulat ca fiind eliberat cu încălcarea normelor de drept ce reglementează, acceptarea succesiunii și eliberarea certificatului de moștenitor în cazul moștenirii testamentare.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art. art. 216, 1449-1457, 1516-1519 Cod civil.

Solicită, declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 8033 din 20 noiembrie 2008, (9201/08/16423, 9201/08/16422 și respectiv 9201/08/16424) prin care se atestă că Pascal Valentina este moștenitoarea averii decedatei Alcaz Maria constituită din terenurile agricole din extravilanul comunei Valea-Mare județul Ungheni cu suprafața de 1,0591 ha, 0,4901 ha și 0,3 ha înregistrate la organul cadastral la 30 septembrie 1999 în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 9274202006 din 26 februarie 1998 (6261/99), nr. 9274116058 din 26 februarie 1998 (6260/99) și respectiv nr. 9274110020 din 17 mai 2004.

Prin hotărârea Judecătorei Ungheni din 30 iunie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 a fost suspendat procesul civil în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alcaz Dumitru împotriva Valentinei Pascal privind declararea nulă a certificatului de moștenitor legal până la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alcaz Dumitru intervenient Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni privind constatarea faptului acceptării succesiunii (f. d. 133-135).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, procesul a fost reluat (163-166).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 a fost respins apelul declarat de Alcaz Dumitru și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut testamentul nr. 2.1018 din 03 aprilie 1996, certificatul de moștenitor legal nr. 8033 din 20 noiembrie 2008 eliberat pe numele Valentinei Pascal ca moștenitor al averii mamei sale Alcaz Maria decedată la 23 august 2001 și contractul de donație din 12 martie 2010 prin care Pascal Valentina a donat averea ce îi aparține în baza certificatului de moștenitor legal eliberat de notarul privat Constantin Scaletchi la 19 februarie 2010, compusă din ½ cotă-parte din apartamentul cu două odăi nr. 28 amplasat pe str. Bogdan Petriceicu Hajdeu, or. Ungheni lui Alcaz Dumitru și a remarcat prevederile art. art. 1516, 1517, 1519 alin. (1) Cod civil care reglementează aspecte ce țin de acceptarea succesiunii, termenele de acceptare a succesiunii și prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Iar, în context instanțele judecătorești au conchis că Alcaz Dumitru contrar prevederilor art. 118 CPC nu a prezentat probe ce ar confirma că până la moment a acceptat moștenirea testamentară lăsată de Alcaz Maria sau a solicitat prelungirea termenului de acceptarea succesiunii.

La capitolul dat, instanțele au remarcat că Pascal Valentina și-a valorificat dreptul de a accepta succesiunea în urma decesului Mariei Alcaz devenind proprietar asupra ½ din apartamentul 28 situat pe str. Bogdan Petriceicu Hajdeu 15, or. Ungheni și asupra terenurilor agricole: nr. 05, nr. cadastral 9274116058 cu suprafața de 0.4901 ha, nr. 006, număr cadastral 9274202006 cu suprafața de 1.0591 ha, și nr. nr. 020, nr. cadastral 9274110020 cu suprafața de 0.3000 ha, amplasate în extravilanul comunei Valea-Mare, raionul Ungheni, și nu era obligată să-l informeze pe ceilalți moștenitori despre adresarea la notar cu cerere de acceptare a succesiunii.

La fel, instanțele au stabilit că despre faptul că Pascal Valentina a acceptat succesiunea după decesul Mariei Alcaz a cunoscut cu certitudine încă în anul 2010, când între părți a fost încheiat contractul de donație nr.1350 din 12 martie 2010. (f.d. 43-44) și au respins ca neîntemeiate argumentul lui Alcaz Dumitru precum că acesta a intrat în posesiunea averii succesorele rămase în urma decesului mamei sale Alcaz Maria prin împrumutarea cu apartamentul nr. 28, amplasat pe str. Bogdan Petriceicu Hajdeu nr. 15, or. Ungheni, remarcând că potrivit informației din Registrul cadastral bunului imobil eliberat de ÎS „Cadastru” OCT Ungheni apartamentul menționat a fost înregistrat cu drept de proprietate privată după Alcaz Dumitru în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.1/397 din 01 februarie 1995 și contractul de donație nr. 1350 din 12 martie 2010 (f. d. 42).

La data de 29 decembrie 2016, Alcaz Dumitru, reprezentat de Fetcu Andrian a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, menționând că în cadrul examinării cauzei, instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că dânsul a devenit proprietar al apartamentului 28 din str. Bogdan Petriceicu Hajdeu 15 or. Ungheni, de fapt imediat după decesul mamei Alcaz Maria decedată la 23 august 2001, și tot de atunci a acceptat partea din moștenirea rămasă după decesul mamei fiind unicul care a gestionat și a avut grija întregului apartament, prin ce a acceptat integral succesiunea rămasă după decesul mamei sale or, moștenirea are un caracter indivizibil, iar dânsul în calitate de moștenitor nu putea să accepte doar o parte din aceasta.

Sușine că împrejurările invocate urmează să fie dovedite pe cauza civilă aflată în procedura Judecătoriei Ungheni la cererea dânsului, persoană interesată IFS Ungheni cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, în legătură cu care instanța de apel a suspendat examinarea litigiului în speță însă, ulterior ignorând existența acesteia a reluat prematur procesul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din actele cauzei copia deciziei instanței de apel din 13 septembrie 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces prin scrisoarea din 26 octombrie 2016, și a fost expediată de către Alcaz Dumitru la data de 11 noiembrie 2016, fapt confirmat prin Avizul de recepție CN 07 din 27 octombrie 2016 (f.d. 175).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 decembrie 2016, împotriva deciziei instanței de apel din 13 septembrie 2016 în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Alcaz Dumitru, reprezentat de avocatul Fetcu Andrian este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Alcaz Dumitru, reprezentat de avocatul Fetcu Andrian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Sub acest aspect, Colegiul apreciază critic argumentele recurentului precum că instanța de apel a ignorat existența cauzei civile la cererea de chemare în judecată a Valentinei Pascal, persoană interesată IFS Ungheni cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii.

Aceasta deoarece după cum denotă din actele cauzei prin încheierea din 17 mai 2016, instanța de apel a suspendat examinarea cauzei în legătură cu cererea de chemare în judecată a lui Alcaz Dumitru, persoană interesată IFS Criuleni aflată în procedura Judecătoriei Ungheni, iar în legătură cu faptul că prin răspunsurile nr. 2111 din 17 iunie 2016 și nr. 4270 din 23 iunie 2016, la solicitarea instanței de apel, Judecătoriei Ungheni a comunicat că cererea de chemare în judecată depusă de Alcaz Dumitru cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii a fost restituită, iar Alcaz Dumitru nu a prezentat probe se ar confirma că a contestat încheierea respectivă, instanța de apel în temeiul art. 264 CPC, a dispus reluarea procesului și examinarea cauzei în fond.

Mai mult, argumente invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Alcaz Dumitru, reprezentat de avocatul Fetcu Andrian asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Alcaz Dumitru, reprezentat de avocatul Fetcu Andrian ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Alcaz Dumitru, reprezentat de avocatul Fetcu Andrian se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva